

POLAND

POLAND

**MILLAT KO'NGLINING KO'ZGUSI: ONA TILINING MILLIY TARAQQIYOT
VA MA'NAVIY HAYOTDAGI O'RNI****Isomitdinova Bahora Qobil qizi**

Toshkent farmatsevtika institute

Тел.: (91)553-56-06

Mirg'aniyeva E'zoza Mirafzalovna

Toshkent farmatsevtika institute

Ashuruva Nigora Xaitovna

Ilmiy rahbar:

Filologiya fanlari doktori:

G'aybullayev Sanjar Shokir o'g'li.

Toshkent farmatsevtika instituti Farmatsevtika ishi

yo'nalishi 4-kurs talabasi

Tel.: (93)779-25-25

<https://doi.org/10.5281/zenodo.22644505>

Annotatsiya: Mazkur maqolada ona tilining millat hayotidagi beqiyos o'rni, uning ma'naviy, madaniy hamda ijtimoiy taraqqiyotdagi ahamiyati ilmiy-publitsistik nuqtai nazardan yoritilgan. O'zbek tilining tarixiy shakllanishi, davlat tili sifatidagi huquqiy maqomi, milliy o'zlikni anglash va ma'naviy qadriyatlarni asrab-avaylashdagi o'rni tahlil qilingan. Shuningdek, globallashuv va raqamli texnologiyalar sharoitida ona tilining rivojlanish istiqbollari, ilm-fan, ta'lim hamda axborot makonidagi mavqei va yosh avlod zimmasidagi mas'uliyat masalalari yoritilgan. Buyuk mutafakkirlar hamda ma'rifatparvarlarning til haqidagi qarashlari asosida ona tilini asrash, uning nufuzini oshirish va kelajak avlodga boy hamda sof holda yetkazishning dolzarbligi asoslab berilgan. Maqolada o'zbek tilining nafaqat milliy qadriyat, balki mamlakat taraqqiyoti, jamiyat birligi va xalqaro maydondagi nufuzini belgilovchi muhim omillardan biri ekanligi ilmiy dalillar hamda tarixiy manbalar asosida ko'rsatib beriladi.

Kalit so'zlar: ona tili, o'zbek tili, davlat tili, milliy o'zlik, ma'naviyat, madaniyat, milliy qadriyatlar, til siyosati, Alisher Navoiy, Abdulla Avloniy, globallashuv, raqamli texnologiyalar, yoshlar tarbiyasi, ilm-fan, adabiy til, ma'naviy meros.

Аннотация: В данной статье с научно-публицистической точки зрения освещается неоценимая роль родного языка в жизни нации, его значение в духовном, культурном и социальном развитии. Анализируются историческое формирование узбекского языка, его правовой статус как государственного языка, его роль в осознании национальной идентичности и сохранении духовных ценностей. Кроме того, освещаются перспективы развития родного языка в условиях глобализации и цифровых технологий,

его позиция в сфере науки, образования и информационного пространства, а также вопросы ответственности молодого поколения. На основе взглядов великих мыслителей и просветителей о языке обоснована актуальность сохранения родного языка, повышения его престижа и передачи будущим поколениям в богатом и чистом виде. На основе научных фактов и исторических источников в статье демонстрируется, что узбекский язык является не только национальной ценностью, но и одним из важнейших факторов, определяющих развитие страны, единство общества и престиж на международной арене.

Ключевые слова: родной язык, узбекский язык, государственный язык, национальная идентичность, духовность, культура, национальные ценности, языковая политика, Алишер Навои, Абдулла Авлони, глобализация, цифровые технологии, воспитание молодёжи, наука, литературный язык, духовное наследие.

Abstract: This article explores the invaluable role of the native language in the life of a nation, as well as its significance in spiritual, cultural, and social development from a scientific and journalistic perspective. It analyzes the historical formation of the Uzbek language, its legal status as the state language, and its role in national identity awareness and the preservation of spiritual values. Furthermore, the article highlights the prospects for the development of the native language in the context of globalization and digital technologies, its position in science, education, and the information space, along with the responsibilities placed upon the younger generation. Grounded in the views of great thinkers and enlighteners regarding language, the study substantiates the urgency of preserving the native language, enhancing its prestige, and transmitting it to future generations in a rich and pure state. Based on scientific evidence and historical sources, the article demonstrates that the Uzbek language is not only a national value, but also a crucial factor determining the country's development, societal unity, and international prestige.

Keywords: native language, Uzbek language, state language, national identity, spirituality, culture, national values, language policy, Alisher Navoi, Abdulla Avloni, globalization, digital technologies, youth education, science, literary language, spiritual heritage.

«Til-millatning yuragi, ma'naviyatining ko'zgusi va tarixining tirik guvohidir.»

Har bir xalqning borligi, milliy o'zligi va ma'naviy qiyofasi, avvalo, uning ona tilida namoyon bo'ladi. Til insoniyat tarixida eng buyuk ijtimoiy hodisalardan biri bo'lib, u nafaqat muloqot vositasi, balki xalqning asrlar davomida shakllangan

tafakkuri, madaniyati, urf-odatlarini, qadriyatlarini hamda tarixiy xotirasini avloddan avlodga yetkazuvchi bebaho ma'naviy merosdir. Shu bois ham tilni asrash, uni rivojlantirish va kelajak avlodga sof holda yetkazish har bir fuqaroning muqaddas burchi sanaladi.

Bugungi globallashuv sharoitida dunyo xalqlari o'rtasidagi madaniy, iqtisodiy va ilmiy aloqalar tobora kengayib bormoqda. Bunday jarayonda xorijiy tillarni o'rganish muhim ahamiyat kasb etadi. Biroq bu holat hech qachon ona tilining mavqei va nufuzini pasaytirmasligi kerak. Aksincha, har bir inson avvalo o'z ona tilini mukammal bilishi, uning boy imkoniyatlaridan to'g'ri foydalanishi va uni rivojlantirishga hissa qo'shishi zarur. O'zbek tili dunyodagi qadimiy va boy tillardan biri bo'lib, u ko'p asrlik tarix, yuksak adabiy meros hamda serqirra ilmiy salohiyatga ega. Ushbu til orqali Alisher Navoiy, Zahiriddin Muhammad Bobur, Ogahiy, Furqat, Muqimiy, Abdulla Avloniy va boshqa ko'plab buyuk allomalar jahon tamadduniga ulkan hissa qo'shgan bebaho asarlar yaratganlar. Ayniqsa, Alisher Navoiyning ijodi o'zbek adabiy tilining yuksak badiiy va ilmiy imkoniyatlarini namoyon etib, uning jahon madaniyatidagi o'rnini mustahkamladi.

1989-yil 21-oktabrda qabul qilingan «Davlat tili haqida»gi Qonun o'zbek tilining davlat tili sifatidagi huquqiy maqomini mustahkamlash yo'lida tarixiy qadam bo'ldi. Mustaqillik yillarida ushbu qonun asosida ona tilining nufuzi yanada oshdi, uning davlat boshqaruvi, ta'lim, ilm-fan, madaniyat, ommaviy axborot vositalari va raqamli texnologiyalar sohalarida qo'llanish doirasi sezilarli darajada kengaydi.

Shu bilan birga, zamonaviy axborot texnologiyalari, internet va sun'iy intellektning jadal rivojlanishi ona tilining yangi bosqichdagi taraqqiyotini taqozo etmoqda. O'zbek tilining ilmiy terminologiyasini boyitish, elektron lug'atlar yaratish, raqamli platformalarda uning qo'llanishini kengaytirish va xalqaro ilmiy maydondagi mavqeini mustahkamlash bugungi kunning eng dolzarb vazifalaridan biridir.

Mazkur maqolaning asosiy maqsadi - o'zbek tilining millat hayotidagi beqiyos o'rnini, uning tarixiy taraqqiyotini, davlat tili sifatidagi ahamiyatini hamda bugungi globallashuv sharoitida rivojlanish istiqbollarini ilmiy-publitsistik nuqtai nazardan tahlil qilishdir. Maqolada ona tilini asrash, uning nufuzini yanada yuksaltirish va yosh avlod qalbida tilga bo'lgan hurmat hamda mas'uliyat tuyg'usini mustahkamlash masalalariga alohida e'tibor qaratiladi

Til – millatning ma'naviy boyligi va o'zligining asosi

"Millatni millat qiladigan eng buyuk kuch - uning tili, tarixi va ma'naviyatidir."

Til insoniyat taraqqiyotining eng ulug' ne'matlaridan biri bo'lib, u jamiyatning shakllanishi, rivojlanishi va taraqqiyotida hal qiluvchi o'rin tutadi. Inson dunyoga kelgan ilk kunidanoq ona tili orqali atrofdagi olamni anglay boshlaydi, fikrlashni, his-tuyg'ularini ifoda etishni va boshqalar bilan muloqot qilishni o'rganadi. Shu sababli til nafaqat aloqa vositasi, balki shaxsning ma'naviy kamoloti, tafakkuri va dunyoqarashini shakllantiruvchi asosiy omil hisoblanadi.

Har bir xalqning ko'p asrlik tarixi, urf-odatlar, milliy qadriyatlari, e'tiqodi, ilm-fani va madaniyati avvalo uning tilida mujassam bo'ladi. Til xalqning tarixiy xotirasini saqlaydi, ajdodlardan qolgan bebaho merosni keyingi avlodlarga yetkazadi. Agar til yo'qolsa, millatning tarixiy xotirasi, ma'naviy ildizlari va madaniy merosining muhim qismi ham yo'qolish xavfi ostida qoladi. Shu bois tilni asrash har bir xalq uchun milliy o'zlikni saqlash bilan teng ahamiyatga ega.

O'zbek tili dunyoning qadimiy va boy tillaridan biri sifatida ming yillar davomida shakllanib, bugungi kunga qadar ulkan taraqqiyot yo'lini bosib o'tgan. Ushbu til orqali yaratilgan ilmiy, badiiy va tarixiy asarlar nafaqat milliy, balki jahon tamaddunining bebaho xazinasiga aylangan. Alisher Navoiy, Zahiriddin Muhammad Bobur, Mashrab, Ogahiy, Furqat, Muqimiy, Abdulla Qodiriy, Cho'lpon va boshqa ko'plab buyuk siymolar o'z asarlari orqali o'zbek tilining naqadar boy, jozibador va ifoda imkoniyatlari cheksiz ekanligini butun dunyoga namoyon etganlar.

Tilning boyligi faqat lug'at boyligi bilan emas, balki uning ilmiy, badiiy va rasmiy uslublarda mukammal qo'llanish imkoniyatlari bilan ham belgilanadi. Bugungi kunda o'zbek tilida ilmiy tadqiqotlar, darsliklar, badiiy adabiyotlar, qonun hujjatlari, ommaviy axborot vositalari materiallari hamda zamonaviy elektron resurslar yaratilmoqda. Bu esa tilning rivojlanayotganini, yangi tushunchalarni o'zlashtirish va zamon talablariga moslashish qobiliyatiga ega ekanligini ko'rsatadi.

Ma'naviyat va til bir-biri bilan uzviy bog'liq tushunchalardir. Ma'naviy barkamol jamiyatni ona tiliga hurmat va e'tiborsiz tasavvur etib bo'lmaydi. Chunki insonning axloqiy qarashlari, milliy g'ururi, Vatanga muhabbati va fuqarolik mas'uliyati avvalo ona tili orqali shakllanadi. Oilada farzandga ona tilini sevish, uni to'g'ri va ravon qo'llash madaniyatini singdirish kelajakda jamiyatning ma'naviy salohiyatini yuksaltirishga xizmat qiladi.

Buyuk ma'rifatparvar Abdulla Avloniy bejizga: "Har bir millatning dunyoda borligini ko'rsatadigan oyinayi hayoti uning tili va adabiyotidir. Milliy tilni yo'qotmak - millatning ruhini yo'qotmakdur," - deb ta'kidlamagan. Ushbu fikr bugungi kunda ham o'z dolzarbligini yo'qotgani yo'q. Globallashuv, axborot

oqimining keskin ortishi va turli madaniyatlarning o'zaro ta'siri sharoitida ona tilini asrash va rivojlantirish yanada muhim vazifaga aylanmoqda.

Shunday ekan, ona tiliga ehtirom ko'rsatish faqat filologlar yoki adabiyot vakillarining emas, balki jamiyatning har bir a'zosining fuqarolik burchidir. Tilga bo'lgan hurmat -bu millatga, uning tarixiga, madaniyatiga va kelajagiga bo'lgan hurmatdir. O'z ona tilini e'zozlagan xalqgina o'zligini saqlab qoladi, ma'naviy jihatdan yuksaladi va dunyo hamjamiyatida munosib o'rin egallaydi.

O'zbek tilining tarixiy taraqqiyoti

O'zbek tili dunyodagi eng qadimiy va boy tillardan biri bo'lib, uning shakllanish tarixi bir necha ming yillik taraqqiyot bosqichlarini o'z ichiga oladi. Bugungi o'zbek adabiy tili uzoq tarixiy rivojlanish jarayonining mahsuli bo'lib, u qadimgi turkiy til, eski turkiy adabiy til, chig'atoy tili hamda zamonaviy o'zbek adabiy tili bosqichlarini bosib o'tgan. Til tarixini o'rganish xalqning kelib chiqishi, madaniyati va ma'naviy taraqqiyotini anglashda muhim ahamiyat kasb etadi. Chunki har bir davr til taraqqiyotida o'ziga xos iz qoldirgan, uning lug'at boyligi, grammatik qurilishi va uslubiy imkoniyatlarini yanada rivojlantirgan. Qadimgi turkiy yozma yodgorliklar, xususan, Orxon-Enasoy bitiklari, turkiy xalqlarning qadimiy yozuv madaniyatidan dalolat beradi. Ushbu bitiklarda xalqning siyosiy hayoti, davlat boshqaruvi, vatanparvarlik, jasorat va birlik g'oyalari yuksak badiiy mahorat bilan ifodalangan. Bu yodgorliklar nafaqat tarixiy, balki tilshunoslik nuqtai nazaridan ham bebaho ilmiy manba hisoblanadi. XI asrda yashab ijod qilgan buyuk olim Mahmud Koshg'ariyning "Devonu lug'otit turk" asari turkiy tillarning ilk ilmiy lug'ati sifatida jahon tilshunosligi tarixida alohida o'rin egallaydi. Asarda turkiy qabilalar tillari, ularning lug'at boyligi, fonetik va grammatik xususiyatlari chuqur tahlil qilingan. Mazkur asar bugungi kunda ham turkiy tillarni o'rganishda eng muhim manbalardan biri hisoblanadi. Yusuf Xos Hojib tomonidan yaratilgan "Qutadg'u bilig" asari nafaqat davlat boshqaruvi va axloqiy qarashlarni yorituvchi yodgorlik, balki turkiy adabiy til taraqqiyotining muhim bosqichini aks ettiruvchi nodir asardir. Undagi tilning nafisligi, fikrning aniqligi va uslubning mukammalligi bugungi o'zbek adabiy tilining shakllanishiga katta ta'sir ko'rsatgan. XV asr o'zbek adabiy tili tarixida alohida davr hisoblanadi. Aynan shu davrda buyuk mutafakkir Alisher Navoiy turkiy tilning badiiy va ilmiy imkoniyatlarini amalda isbotlab berdi. Uning "Muhokamat ul-lug'atayn" asari turkiy tilning fors tilidan kam emasligini ilmiy asosda ko'rsatgan ilk tilshunoslik asarlaridan biri sanaladi. Navoiy o'z ijodi orqali o'zbek tilining boyligi, ifoda imkoniyatlari va badiiy qudratini namoyon etdi. Shu sababli u o'zbek adabiy tilining asoschisi sifatida yuksak e'tirof etiladi. Keyingi asrlarda Bobur, Mashrab,

POLAND

POLAND

Ogahiy, Muqimiy, Furqat, Zavqiy kabi ijodkorlar o'zbek adabiy tilining rivojiga ulkan hissa qo'shdilar. Ularning asarlari tilning uslubiy imkoniyatlarini kengaytirib, xalq tilini adabiy til bilan uyg'unlashtirishga xizmat qildi. XX asr boshlarida jadid ma'rifatparvarlari, xususan, Abdulla Avloniy, Abdurauf Fitrat, Mahmudxo'ja Behbudiy va Abdulla Qodiriy ona tilini rivojlantirishni millat taraqqiyotining asosiy shartlaridan biri sifatida e'tirof etdilar. Ular yangi usul maktablari uchun darsliklar yaratish, ilmiy va badiiy adabiyotlarni ona tilida yozish hamda xalqning savodxonligini oshirish orqali til taraqqiyotiga beqiyos hissa qo'shdilar.

1991-yilda O'zbekiston mustaqillikka erishgach, o'zbek tilining rivojlanishi yangi bosqichga ko'tarildi. Davlat boshqaruvi, ta'lim, ilm-fan, madaniyat, ommaviy axborot vositalari va xalqaro hamkorlik sohalarida o'zbek tilining qo'llanish doirasi kengaydi. Tilning huquqiy maqomi mustahkamlanib, uning nufuzini oshirishga qaratilgan qator qonunlar, farmonlar va davlat dasturlari qabul qilindi. Bugungi kunda o'zbek tili zamonaviy ilm-fan, axborot texnologiyalari va raqamli kommunikatsiya sohalarida ham faol rivojlanmoqda. Elektron lug'atlar, onlayn ta'lim platformalari, sun'iy intellekt texnologiyalari va raqamli axborot tizimlarida o'zbek tilining qo'llanilishi kengayib borayotgani uning istiqboli yanada porloq ekanidan dalolat beradi. Shunday qilib, o'zbek tilining tarixiy taraqqiyoti xalqimizning boy madaniy merosi, ilmiy tafakkuri va ma'naviy yuksalishi bilan chambarchas bog'liq bo'lib, uni asrash va rivojlantirish har bir avlodning muhim vazifasidir.

O'zbek tilining davlat tili sifatidagi ahamiyati va milliy taraqqiyotdagi o'rni

"Davlat tili - davlat mustaqilligining ramzi, millat birligining tayanchi va jamiyat taraqqiyotining muhim omilidir."

Har qanday mustaqil davlatning eng muhim ramzlaridan biri uning davlat tilidir. Davlat tili nafaqat rasmiy muloqot vositasi, balki mamlakat suvereniteti, milliy birlik va ma'naviy taraqqiyotining muhim tayanchi hisoblanadi. Til orqali davlat boshqaruvi amalga oshiriladi, qonunlar yaratiladi, ilm-fan rivojlanadi, ta'lim tizimi takomillashadi hamda milliy qadriyatlar avloddan avlodga yetkaziladi. Shu sababli davlat tilining nufuzi va mavqeini mustahkamlash har qanday mamlakat taraqqiyotining ustuvor yo'nalishlaridan biridir. O'zbekiston Respublikasida o'zbek tiliga davlat tili maqomining berilishi xalqimizning milliy o'zligini tiklash yo'lidagi tarixiy voqealardan biri bo'ldi. 1989-yil 21-oktabrda qabul qilingan "Davlat tili haqida"gi Qonun o'zbek tilining huquqiy maqomini belgilab berdi hamda uning davlat va jamiyat hayotining barcha sohalarida keng

qo'llanilishi uchun mustahkam huquqiy asos yaratdi. Ushbu qonunning qabul qilinishi xalqimizning ona tiliga bo'lgan hurmati va e'tiborini yanada oshirdi. Mustaqillik yillarida davlat tilini rivojlantirish davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biriga aylandi. Davlat idoralarida ish yuritish, ta'lim muassasalarida o'quv jarayonini tashkil etish, ommaviy axborot vositalari faoliyati, ilmiy tadqiqotlar va rasmiy hujjatlar asosan o'zbek tilida olib borilishi tilning jamiyatdagi nufuzini sezilarli darajada mustahkamladi. Shu bilan birga, davlat tilining qo'llanish doirasi yildan-yilga kengayib, uning ilmiy va amaliy imkoniyatlari yanada boyib bormoqda. Davlat tilining rivojlanishi milliy o'zlikni anglash jarayonida ham alohida o'rin tutadi. Ona tili inson qalbida Vatanga muhabbat, milliy g'urur va tarixiy xotirani shakllantiradi. Til orqali xalqning urf-odatlar, qadriyatlari, milliy an'analari va boy ma'naviy merosi saqlanadi. Shuning uchun ham ona tiliga hurmat ko'rsatish milliy qadriyatlarga hurmat ko'rsatish bilan chambarchas bog'liqdir.

Bugungi kunda o'zbek tili nafaqat mamlakat ichida, balki xalqaro miqyosda ham o'z mavqeini mustahkamlab bormoqda. Dunyoning ko'plab oliy ta'lim muassasalarida o'zbek tili va adabiyoti o'qitilmoqda, xorijiy olimlar tomonidan ilmiy tadqiqotlar olib borilmoqda, o'zbek adabiyotining nodir namunalari turli tillarga tarjima qilinmoqda. Bu esa o'zbek tilining xalqaro nufuzini oshirishga xizmat qilmoqda.

Raqamli texnologiyalar asrida davlat tilining rivojlanishi yangi bosqichga ko'tarilmoqda. Elektron hukumat tizimi, raqamli ta'lim platformalari, mobil ilovalar, sun'iy intellekt texnologiyalari va internet resurslarida o'zbek tilining keng qo'llanilishi zamonaviy jamiyat ehtiyojlaridan kelib chiqayotgan muhim vazifalardan biridir. Shu bois davlat tilining raqamli muhitdagi imkoniyatlarini kengaytirish, yangi ilmiy va texnik terminlarni yaratish hamda tilning xalqaro axborot makonidagi o'rnini mustahkamlash bugungi kunning dolzarb masalalaridan biri hisoblanadi. Davlat tilining ravnaqi jamiyatning har bir a'zosiga bog'liq. Ayniqsa, yosh avlodning ona tilini mukammal o'rganishi, uni to'g'ri va ravon qo'llashi, nutq madaniyatiga rioya qilishi hamda tilning sofligini asrashga intilishi kelajak taraqqiyotining muhim omilidir. Zero, ona tiliga e'tibor - bu millat kelajagiga e'tibor, davlat ravnaqiga qo'shilgan munosib hissadir. Bundan shuni xulosa qilish mumkinki, o'zbek tilining davlat tili sifatidagi maqomi mamlakatimiz mustaqilligi, milliy birdamligi va ma'naviy yuksalishining mustahkam tayanchi hisoblanadi. Uni rivojlantirish, asrash va kelajak avlodga boy, sof hamda zamon talablari darajasida yetkazish har birimizning sharaflari va mas'uliyatli vazifamizdir.

Buyuk mutafakkirlar merosida ona tilining ulug'lanishi

"Tilga ehtirom - ajdodlarga ehtirom, millat kelajagiga sadoqatdir."

Har bir xalqning ma'naviy taraqqiyoti uning buyuk mutafakkirlari, olimlari va ma'rifatparvarlari faoliyati bilan chambarchas bog'liq. Ular o'z asarlarida nafaqat ilm-fan va adabiyotni rivojlantirgan, balki ona tilining qadr-qimmati, uning jamiyat hayotidagi o'rni hamda millat taraqqiyotidagi ahamiyatini chuqur yoritib berganlar. O'zbek xalqi ham ana shunday ulug' allomalar merosiga ega bo'lib, ularning ilmiy va badiiy asarlari bugungi kunda ham o'z ahamiyatini yo'qotmagan.

Alisher Navoiy - o'zbek adabiy tilining buyuk bunyodkori

Alisher Navoiy o'zbek adabiy tili tarixida alohida o'rin egallaydi. U nafaqat buyuk shoir va mutafakkir, balki turkiy tilning cheksiz imkoniyatlarini ilmiy va badiiy jihatdan isbotlab bergan ulug' siymodir. Navoiy yashagan davrda fors tili ilm-fan va adabiyot tili sifatida keng qo'llanilgan bo'lsa-da, u o'z ijodi orqali turkiy tilning ham yuksak badiiy asarlar yaratishga qodir ekanligini amalda namoyon etdi. Uning "Muhokamat ul-lug'atayn" asari tilshunoslik tarixidagi muhim ilmiy manbalardan biri bo'lib, unda turkiy tilning boy lug'at tarkibi, ifoda imkoniyatlari va badiiy qudrati ilmiy asosda yoritilgan. Mazkur asar o'zbek adabiy tilining rivojlanishida yangi bosqichni boshlab berdi hamda keyingi avlod ijodkorlari uchun mustahkam poydevor yaratdi.

Mahmud Koshg'ariy va turkiy tillar xazinasi

XI asrda yashagan buyuk tilshunos olim Mahmud Koshg'ariy tomonidan yaratilgan "Devonu lug'otit turk" asari turkiy xalqlar tarixidagi eng nodir ilmiy meroslardan biridir. Ushbu asarda turkiy tillarning lug'at boyligi, fonetik va grammatik xususiyatlari, xalq og'zaki ijodi namunalari hamda maqol va matallar jamlangan. Bu asar nafaqat tilshunoslik, balki tarix, etnografiya va madaniyatni o'rganishda ham muhim manba hisoblanadi.

Yusuf Xos Hojib va ma'rifatparvarlik g'oyalari

Yusuf Xos Hojibning "Qutadg'u bilig" asari davlat boshqaruvi, axloq va ma'naviyat masalalarini yorituvchi bebaho asar bo'lish bilan birga, turkiy adabiy til taraqqiyotining muhim bosqichini ham aks ettiradi. Asarda tilning ravonligi, fikrning aniqligi va badiiy uslubning mukammalligi yaqqol namoyon bo'lib, u bugungi o'zbek adabiy tilining shakllanishiga katta ta'sir ko'rsatgan.

Abdulla Avloniy va milliy til g'oyasi

XX asr boshlarida yashab ijod qilgan buyuk ma'rifatparvar Abdulla Avloniy ona tilining millat hayotidagi o'rniga alohida e'tibor qaratgan. Uning mashhur fikri:

"Har bir millatning dunyoda borligini ko'rsatadigan oyinayi hayoti uning tili va adabiyotidir. Milliy tilni yo'qotmak - millatning ruhini yo'qotmakdur."

bugungi kunda ham o'z dolzarbligini saqlab qolmoqda.

Avloniy yoshlarni ilmi, ma'rifatli va vatanparvar qilib tarbiyalashda ona tilining o'rni beqiyos ekanini ta'kidlagan. U millat taraqqiyoti, avvalo, ta'lim va ona tiliga bo'lgan hurmat bilan chambarchas bog'liq ekanini o'z faoliyati orqali namoyish etgan.

Jadid ma'rifatparvarlarining xizmatlari

Mahmudxo'ja Behbudiy, Abdurauf Fitrat, Munavvarqori Abdurashidxonov va boshqa jadid ziyolilari ham ona tilining rivojlanishi yo'lida ulkan xizmat qilganlar. Ular yangi usul maktablarini tashkil etib, zamonaviy darsliklar yaratdilar, ilm-fan va madaniyatni xalq tilida rivojlantirishga intildilar. Jadidlarning asosiy maqsadi xalqni ma'rifatli qilish, milliy o'zlikni mustahkamlash va ona tilining nufuzini yuksaltirish edi.

Buyuk merosning bugungi ahamiyati

Bugungi kunda buyuk mutafakkirlarimiz qoldirgan ilmiy va adabiy meros nafaqat tarixiy boylik, balki yosh avlod uchun ma'naviy maktab vazifasini bajaradi. Ularning tilga bo'lgan cheksiz hurmati, milliy qadriyatlarga sadoqati va ilm-fanga intilishi har birimiz uchun ibratdir. Ayniqsa, globallashuv sharoitida ona tilini asrash, uni boyitish va kelajak avlodga yetkazish yo'lida ularning g'oyalari muhim dasturulamal bo'lib xizmat qiladi. Buyuk ajdodlarimizning til haqidagi qarashlarini chuqur o'rganish, ularning ilmiy va adabiy merosidan samarali foydalanish hamda ona tilimizning nufuzini yanada yuksaltirish har bir fuqaroning ma'naviy burchidir. Faqat o'z tilini qadrlaydigan va uni rivojlantiradigan xalqgina o'z tarixini, madaniyatini va milliy o'zligini asrab qolishi mumkin.

Mustaqillik yillarida o'zbek tilining rivojlanishi va globallashuv sharoitdagi istiqbollar

"Tilga bo'lgan e'tibor - millat kelajagiga bo'lgan e'tibordir."

O'zbekiston Respublikasi mustaqillikka erishgach, mamlakat hayotining barcha sohalarida bo'lgani kabi, ona tilini rivojlantirish va uning jamiyatdagi nufuzini oshirish masalasiga ham alohida e'tibor qaratildi. Mustaqillik milliy qadriyatlarni qayta tiklash, tarixiy merosni asrab-avaylash va davlat tilining huquqiy hamda amaliy mavqeini mustahkamlash uchun keng imkoniyatlar yaratdi. Natijada o'zbek tili davlat boshqaruvi, ta'lim, ilm-fan, madaniyat va ommaviy axborot vositalarida tobora kengroq qo'llanila boshladi. Davlat tilining rivojlanishi yo'lida qabul qilingan qonunlar, farmonlar va davlat dasturlari til

siyosatini yangi bosqichga olib chiqdi. O'zbek tilining rasmiy hujjatlar, qonunchilik, sud-huquq tizimi, oliy ta'lim va ilmiy tadqiqotlarda keng qo'llanishi uning davlat hayotidagi o'rnini yanada mustahkamladi. Bugungi kunda davlat idoralari, ta'lim muassasalari va ko'plab tashkilotlarda ish yuritish asosan davlat tilida olib borilishi tilning amaliy ahamiyatini oshirmoqda. Mustaqillik yillarida o'zbek tilida chop etilayotgan ilmiy, badiiy va o'quv adabiyotlari soni sezilarli darajada ortdi. Yangi darsliklar, lug'atlar, ensiklopediyalar va ilmiy qo'llanmalar yaratilishi o'zbek tilining ilm-fan tili sifatida rivojlanishiga xizmat qilmoqda. Ayniqsa, oliy ta'lim tizimida o'zbek tilida ilmiy izlanishlar olib borish imkoniyatlarining kengayishi yosh olimlar va tadqiqotchilar uchun muhim omil bo'lib xizmat qilmoqda. Globallashuv jarayoni dunyo xalqlari o'rtasidagi aloqalarni kuchaytirayotgan bo'lsa-da, u milliy tillar oldiga yangi vazifalarni ham qo'yimoqda. Chet tillarini o'rganish zamonaviy mutaxassis uchun muhim bo'lsa-da, bu ona tilining nufuzi va mavqeini pasaytirmasligi kerak. Aksincha, har bir fuqaro xorijiy tillarni puxta egallash bilan birga, o'z ona tilini ham mukammal bilishi va uni qadrlashi zarur. Tilga bo'lgan hurmat milliy o'zlikka bo'lgan hurmatning ajralmas qismidir. Bugungi kunda axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining jadal rivojlanishi o'zbek tili oldida yangi istiqbollarni ochmoqda. Elektron lug'atlar, mobil ilovalar, raqamli kutubxonalar, sun'iy intellekt tizimlari va internet platformalarida o'zbek tilining qo'llanish doirasi tobora kengayib bormoqda. Bu esa tilning zamonaviy texnologiyalar bilan uyg'un rivojlanayotganidan dalolat beradi. O'zbek tilining xalqaro miqyosdagi nufuzini oshirish ham muhim vazifalardan biridir. Dunyoning turli mamlakatlaridagi oliy ta'lim muassasalarida o'zbek tili va adabiyoti o'qitilishi, xorijiy olimlarning o'zbek tili bo'yicha ilmiy tadqiqotlar olib borishi hamda milliy adabiyotimizning chet tillarga tarjima qilinishi o'zbek tilining xalqaro maydondagi mavqeini mustahkamlashga xizmat qilmoqda. Yosh avlodning ona tiliga bo'lgan munosabati ham bugungi kunning dolzarb masalalaridan biridir. Tilning kelajagi, avvalo, uni qanday o'rganayotganimiz, qanday qo'llayotganimiz va qanday qadrlayotganimizga bog'liq. Oila, maktab, oliy ta'lim muassasalari va ommaviy axborot vositalari yoshlarning nutq madaniyatini yuksaltirish, adabiy til me'yorlariga rioya qilish va kitobxonlik madaniyatini rivojlantirishda muhim o'rin tutadi. Mustaqillik yillarida o'zbek tilining rivojlanishi yangi bosqichga ko'tarildi. Bugungi kunda uni ilm-fan, ta'lim, texnologiya va xalqaro hamkorlik tiliga aylantirish yo'lida amalga oshirilayotgan islohotlar tilimizning kelajagi porloq ekanidan dalolat beradi. Ona tilini asrash, boyitish va rivojlantirish esa har bir fuqaroning sharaflari burchi bo'lib qolaveradi.

Yoshlar – ona tilining kelajagi va milliy qadriyatlarning davomchisi

"Tilning ertangi kuni bugungi yoshlarning uni qanday qadrlashi va rivojlantirishiga bog'liq."

Har qanday millatning kelajagi uning yosh avlodiga bog'liq. Yoshlar nafaqat mamlakat taraqqiyotining harakatlantiruvchi kuchi, balki milliy qadriyatlar, urf-odatlar va ona tilining davomchilari hisoblanadi. Shu sababli yosh avlod qalbida ona tiliga hurmat, muhabbat va mas'uliyat tuyg'usini shakllantirish davlat hamda jamiyat oldidagi eng muhim vazifalardan biridir. Insonning ona tiliga bo'lgan munosabati, avvalo, oilada shakllanadi. Farzand ilk so'zlarni ota-onasidan eshitadi, ular orqali fikrlashni, his-tuyg'ularini ifodalashni va atrofidagi dunyoni anglashni o'rganadi. Oilada ona tilining qadrlanishi, kitob o'qish an'analari va nutq madaniyatiga e'tibor berilishi yoshlarning ma'naviy kamolotiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Shu bois ota-onalar farzandlariga ona tilini sevis va uni to'g'ri qo'llash madaniyatini singdirishlari lozim.

Ta'lim muassasalari ham yoshlarning til madaniyatini rivojlantirishda muhim o'rin tutadi. Maktab va oliy ta'lim tizimida o'zbek tili va adabiyotini chuqur o'rganish, badiiy asarlarni mutolaa qilish, ilmiy va ijodiy ishlarda adabiy til me'yorlariga rioya etish yoshlarning savodxonligini oshiradi. Ayniqsa, kitobxonlik madaniyatini rivojlantirish o'quvchi va talabalarning fikrlash doirasini kengaytiradi, nutqini boyitadi hamda mustaqil fikr yuritish qobiliyatini shakllantiradi. Bugungi axborot asrida yoshlar ijtimoiy tarmoqlar, internet va turli raqamli platformalardan keng foydalanmoqda. Bu imkoniyatlardan oqilona foydalanish, o'zbek tilida sifatli ilmiy, ma'rifiy va madaniy kontent yaratish hamda adabiy til me'yorlariga rioya qilish har bir foydalanuvchining mas'uliyatidir. Afsuski, ayrim hollarda ijtimoiy tarmoqlarda so'zlarning noto'g'ri yozilishi, ortiqcha xorijiy so'zlardan foydalanish va imlo qoidalariga e'tiborsizlik kuzatiladi. Bunday holatlar til madaniyatiga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin. Shuning uchun raqamli makonda ham ona tilining sofligini saqlash dolzarb vazifa hisoblanadi. Yoshlarning ilm-fan, adabiyot, jurnalistika, axborot texnologiyalari va boshqa sohalarda o'zbek tilidan samarali foydalanishi tilning rivojlanishiga xizmat qiladi. Ilmiy maqolalar, badiiy asarlar, elektron darsliklar, mobil ilovalar va zamonaviy dasturlarni o'zbek tilida yaratish orqali tilning imkoniyatlari yanada kengayadi. Bu esa o'zbek tilining nafaqat milliy, balki xalqaro ilmiy va axborot makonidagi nufuzini ham oshirishga xizmat qiladi. Bugungi yoshlar buyuk ajdodlarimizning boy ilmiy va adabiy merosini chuqur o'rganishlari, ularning tilga bo'lgan yuksak ehtiromidan o'rnak olishlari zarur. Alisher Navoiy, Mahmud Koshg'ariy, Yusuf Xos Hojib, Abdulla Avloniy va boshqa mutafakkirlarning asarlarini mutolaa qilish

yoshlarning milliy o'zligini anglashiga, ma'naviy dunyosini boyitishiga hamda ona tiliga bo'lgan hurmatini yanada mustahkamlashiga xizmat qiladi. Ona tilining kelajagi bugungi yoshlarning qo'lidadir. Tilni sevish, uni to'g'ri va ravon qo'llash, adabiy me'yorlarga rioya qilish, milliy qadriyatlarga hurmat bilan yondashish va uni zamonaviy ilm-fan hamda texnologiyalar bilan uyg'un rivojlantirish har bir yoshning sharaflı burchidir. Faqat o'z ona tilini qadrlaydigan, uning ravnaqi uchun fidoyilik bilan xizmat qiladigan yoshlar yurtimizning porloq kelajagini barpo etishda munosib hissa qo'sha oladilar

O'zbek tilining ilm-fan, ta'lim va raqamli texnologiyalar rivojıdagi o'rni

"Ilm rivojlangan jamiyatda til ham rivojlanadi, til rivojlangan jamiyat esa taraqqiyot sari dadil odimlaydi."

XXI asr ilm-fan, innovatsiyalar va axborot texnologiyalarining jadal rivojlanishi bilan tavsiflanadi. Zamonaviy dunyoda har bir davlatning taraqqiyoti nafaqat iqtisodiy yoki siyosiy salohiyati, balki ilm-fan va ta'lim tizimining rivojlanganligi bilan ham belgilanadi. Bu jarayonda davlat tilining o'rni beqiyosdir. Chunki ilmiy bilimlarni yaratish, ularni keng jamoatchilikka yetkazish va kelajak avlodni zamonaviy bilimlar bilan qurollantirish, avvalo, ona tili orqali amalga oshiriladi.

Bugungi kunda o'zbek tili ta'lim tizimining barcha bosqichlarida asosiy o'quv tili sifatida keng qo'llanilmoqda. Maktabgacha ta'limdan boshlab oliy ta'lim va ilmiy tadqiqotlarga bo'lgan jarayonda o'zbek tilida yaratilayotgan darsliklar, o'quv qo'llanmalar, ilmiy monografiyalar va elektron resurslar soni tobora ortib bormoqda. Bu esa davlat tilining ilmiy salohiyatini mustahkamlashga xizmat qilmoqda.

Ilm-fan rivojlanishi bilan yangi tushunchalar, atamalar va terminlar paydo bo'ladi. Ularni o'zbek tilining ichki imkoniyatlari asosida to'g'ri shakllantirish va ilmiy muomalaga kiritish til taraqqiyotining muhim yo'nalishlaridan biridir. Tilning terminologik bazasi qanchalik boy bo'lsa, uning ilmiy salohiyati ham shunchalik yuksak bo'ladi. Shu sababli yangi ilmiy terminlarni yaratishda o'zbek tilining grammatik va uslubiy me'yorlariga qat'iy rioya etish zarur.

Raqamli texnologiyalar taraqqiyoti ham o'zbek tilining rivojlanishiga yangi imkoniyatlar yaratmoqda. Bugungi kunda elektron kutubxonalar, onlayn ta'lim platformalari, mobil ilovalar, elektron lug'atlar, tarjima tizimlari va sun'iy intellekt asosidagi dasturlar kundalik hayotimizning ajralmas qismiga aylandi. Ushbu tizimlarda o'zbek tilining to'laqonli qo'llanilishi uning zamonaviy axborot makonidagi mavqeini yanada mustahkamlaydi. Internet tarmog'ida o'zbek tilidagi sifatli ilmiy, ma'rifiy va madaniy materiallar sonini ko'paytirish bugungi

kunning dolzarb vazifalaridan biridir. Chunki raqamli makonda milliy kontentning ko'pligi yoshlarning bilim olishiga, kitobxonlik madaniyatining rivojlanishiga va ona tilining nufuzini oshirishga xizmat qiladi. Sun'iy intellekt texnologiyalarining rivojlanishi ham o'zbek tili uchun yangi istiqbollarni ochmoqda. Ovozli yordamchilar, avtomatik tarjima tizimlari, matnlarni tahlil qiluvchi dasturlar va boshqa innovatsion yechimlarda o'zbek tilining faol qo'llanilishi kelajakda uning xalqaro axborot maydonidagi mavqeini yanada mustahkamlaydi. Shu bois zamonaviy axborot texnologiyalarini rivojlantirish jarayonida davlat tilining imkoniyatlarini kengaytirish ustuvor vazifalardan biri bo'lib qolmoqda. Ta'lim tizimida ham ona tilining o'рни beqiyosdir. O'quvchilarning bilimni chuqur va puxta o'zlashtirishi, mustaqil fikrlashi, ilmiy izlanish olib borishi va o'z fikrini ravon bayon eta olishi ko'p jihatdan ona tilini mukammal egallashiga bog'liq. Shu sababli ta'lim muassasalarida til madaniyati, nutq madaniyati va adabiy til me'yorlariga alohida e'tibor qaratilishi zarur. Ilm-fan, ta'lim va raqamli texnologiyalar rivojida o'zbek tilining o'рни tobora ortib bormoqda. Uni zamonaviy fan va texnologiyalar talablariga mos ravishda rivojlantirish, ilmiy terminologiyasini boyitish hamda raqamli makondagi imkoniyatlarini kengaytirish mamlakatimizning intellektual taraqqiyoti uchun muhim omil hisoblanadi. O'zbek tilining ilm-fan tili sifatida yanada rivojlanishi esa kelajak avlodning bilimli, raqobatbardosh va vatanparvar bo'lib voyaga yetishiga xizmat qiladi.

O'zbek tilini asrash va rivojlantirish yo'lidagi dolzarb vazifalar hamda takliflar

"Ona tilini asrash - bu faqat bugunning emas, balki kelajak avlod oldidagi mas'uliyatdir."

Har bir xalqning ma'naviy boyligi va milliy o'zligini belgilovchi eng muhim omillardan biri uning ona tilidir. Tilning ravnaqi jamiyatning madaniy, ilmiy va iqtisodiy taraqqiyoti bilan chambarchas bog'liq. Shu sababli o'zbek tilining sofligini saqlash, uning nufuzini oshirish va zamonaviy talablarga mos ravishda rivojlantirish bugungi kunning eng dolzarb vazifalaridan biri hisoblanadi. Bugungi kunda o'zbek tilining rivojlanishi yo'lida muayyan yutuqlarga erishilgan bo'lsa-da, ayrim muammolar ham mavjud. Xususan, kundalik muloqotda xorijiy so'zlardan me'yordan ortiq foydalanish, ayrim hollarda adabiy til me'yorlariga amal qilmaslik, ijtimoiy tarmoqlarda imlo qoidalarining buzilishi va nutq madaniyatiga yetarli darajada e'tibor berilmasligi til madaniyatiga salbiy ta'sir ko'rsatmoqda. Bunday holatlar ona tilining boy imkoniyatlaridan to'laqonli foydalanishga to'sqinlik qilishi mumkin. O'zbek tilining rivojlanishida ta'lim

POLAND

POLAND

tizimining o'zni beqiyosdir. Maktabgacha ta'limdan boshlab oliy ta'lim muassasalarigacha bo'lgan barcha bosqichlarda o'quvchilarning og'zaki va yozma nutqini rivojlantirish, kitobxonlik madaniyatini oshirish hamda adabiy til me'yorlarini chuqur o'rgatish zarur. Ayniqsa, yoshlarni klassik va zamonaviy o'zbek adabiyoti namunalarini mutolaa qilishga keng jalb etish ularning ma'naviy kamolotiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Davlat tashkilotlari, ta'lim muassasalari va ommaviy axborot vositalari davlat tilining nufuzini oshirishda faol ishtirok etishlari lozim. Rasmiy hujjatlar, axborot materiallari va ommaviy chiqishlarda adabiy til me'yorlariga qat'iy amal qilish jamiyatda til madaniyatini yuksaltirishga xizmat qiladi. Shu bilan birga, televideniye, radio va internet nashrlarida savodli, ravon va adabiy tilga mos nutqni targ'ib qilish muhim ahamiyat kasb etadi. Raqamli texnologiyalar rivojlanayotgan bugungi davrda o'zbek tilining internet makonidagi mavqeini yanada mustahkamlash zarur. Elektron lug'atlar, mobil ilovalar, ilmiy platformalar, onlayn kurslar va sun'iy intellekt tizimlarida o'zbek tilining imkoniyatlarini kengaytirish nafaqat til rivojiga, balki mamlakatning ilmiy va texnologik taraqqiyotiga ham xizmat qiladi. Xalqaro miqyosda o'zbek tilining nufuzini oshirish maqsadida xorijiy oliy ta'lim muassasalarida o'zbek tili va madaniyatini o'qitish, xalqaro ilmiy konferensiyalarni tashkil etish, milliy adabiyotimizning sara namunalarini turli tillarga tarjima qilish va xorijiy davlatlarda o'zbek madaniyati kunlarini muntazam o'tkazish maqsadga muvofiqdir. Yuqoridagilardan kelib chiqib, quyidagi takliflarni ilgari surish mumkin:

yoshlar o'rtasida "Ona tilim - milliy g'ururim" mavzusidagi tanlovlar, ilmiy konferensiyalar va ma'naviy-ma'rifiy tadbirlarni muntazam tashkil etish;

o'zbek tilida ilmiy va badiiy elektron kutubxonalarni yanada boyitish;

raqamli platformalarda sifatli o'zbek tilidagi kontent hajmini oshirish;

davlat tilida yozilgan ilmiy maqolalar va innovatsion loyihalarni qo'llab-quvvatlash;

yoshlar orasida kitobxonlik madaniyatini rivojlantirish va adabiy til me'yorlarini keng targ'ib qilish;

sun'iy intellekt va zamonaviy axborot texnologiyalarida o'zbek tilining qo'llanish imkoniyatlarini kengaytirish. O'zbek tilini asrash va rivojlantirish nafaqat davlat organlari yoki ta'lim muassasalarining vazifasi, balki jamiyatning har bir a'zosining fuqarolik va ma'naviy burchidir. Tilga bo'lgan e'tibor millatning kelajagiga, ma'naviy taraqqiyotiga va xalqaro maydondagi nufuziga qo'yilgan muhim sarmoyadir.

Xulosa

"Ona tilini sevish - bu o'zligini, tarixini va kelajagini sevish demakdir."

Til - millatning eng katta ma'naviy boyligi, uning tarixiy xotirasi va ruhiy qiyofasini aks ettiruvchi bebaho qadriyatdir. Har bir xalqning asrlar davomida shakllangan tajribasi, dunyoqarashi, urf-odatlar va madaniy merosi aynan uning ona tilida mujassam bo'ladi. Shu sababli ona tiliga bo'lgan hurmat va e'tibor millatning o'ziga bo'lgan hurmati bilan chambarchas bog'liqdir. O'zbek tili uzoq tarixiy taraqqiyot yo'lini bosib o'tgan, boy adabiy va ilmiy merosga ega bo'lgan qadimiy tillardan biridir. Mahmud Koshg'ariyning "Devonu lug'otit turk" asaridan boshlab Alisher Navoiyning buyuk ijodigacha, jadid ma'rifatparvarlarining ilmiy faoliyatidan bugungi zamonaviy adabiyot va ilm-fangacha bo'lgan jarayon o'zbek tilining naqadar boy va mukammal imkoniyatlarga ega ekanini namoyon etadi. Alisher Navoiy o'z ijodi orqali ona tilining yuksak badiiy imkoniyatlarini dunyoga ko'rsatgan bo'lsa, Abdulla Avloniy va jadid ma'rifatparvarlari tilni millat taraqqiyotining asosiy omillaridan biri sifatida ko'rdilar. Ularning merosi bugungi avlod uchun ham katta ma'naviy ahamiyatga ega bo'lib, ona tiliga bo'lgan muhabbat va mas'uliyat hissini shakllantirishda muhim o'rin tutadi.

O'zbek tiliga davlat tili maqomining berilishi xalqimiz tarixidagi muhim voqealardan biri bo'ldi. Bu jarayon milliy o'zlikni anglash, ma'naviy qadriyatlarni tiklash va davlat mustaqilligini mustahkamlash yo'lida katta ahamiyat kasb etdi. Mustaqillik yillarida o'zbek tilining jamiyatdagi mavqei yanada oshib, uning ta'lim, ilm-fan, madaniyat, davlat boshqaruvi va axborot texnologiyalaridagi qo'llanish doirasi kengaydi. Bugungi globallashuv davrida ona tilini asrash yanada katta mas'uliyat talab qiladi. Chunki zamonaviy dunyoda xalqlar o'rtasidagi aloqalar kuchayib, turli tillar va madaniyatlar o'zaro ta'sir qilmoqda. Bunday sharoitda chet tillarini o'rganish qanchalik muhim bo'lmasin, o'z ona tilimizni qadrlash, uni rivojlantirish va kelajak avlodga yetkazish ham shunchalik zarurdir. Ayniqsa, yosh avlodning ona tiliga bo'lgan munosabati tilimizning kelajagini belgilaydi. Yoshlar o'zbek tilida ravon so'zlashishi, to'g'ri yozishi, kitob mutolaa qilishi, ilmiy va ijodiy faoliyatda undan samarali foydalanishi orqali til taraqqiyotiga katta hissa qo'sha oladilar. Chunki tilning yashashi va rivojlanishi uni kundalik hayotda faol qo'llaydigan avlodga bog'liq. Bugungi kunda o'zbek tilini ilm-fan va texnologiyalar tili sifatida rivojlantirish, uning raqamli imkoniyatlarini kengaytirish, elektron resurslarni ko'paytirish va xalqaro maydondagi nufuzini oshirish muhim vazifalardan biridir. Zamonaviy taraqqiyot shuni ko'rsatmoqdaki, kuchli milliy tilga ega xalq ilmiy, madaniy va texnologik sohalarda ham yuqori natijalarga erisha oladi.

POLAND

POLAND

Ona tili - millat ko'nglining ko'zgusi, uning ma'naviy qiyofasi va kelajakka eltuvchi mustahkam poydevoridir. Uni sevishtirish, asrash va rivojlantirish har bir insonning nafaqat burchi, balki sharafigidir. Chunki o'z tilini qadrlagan xalqgina o'z tarixini, madaniyatini va milliy o'zligini saqlab qoladi. Bizning vazifamiz bu ajdodlarimizdan meros bo'lib kelayotgan ona tilimizni yanada boyitish, uning nufuzini oshirish va uni kelajak avlodlarga yanada mukammal holda yetkazishdir. Zero, til yashasa - millat yashaydi, til taraqqiy etsa - millat taraqqiy etadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

- 1.O'zbekiston Respublikasining "Davlat tili haqida"gi Qonuni. Toshkent, 1989.
- 2.O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi. Toshkent.
- 3.Alisher Navoiy. "Muhokamat ul-lug'atayn". Toshkent: G'afur G'ulom nomidagi nashriyot.
- 4.Alisher Navoiy. "Xamsa". Toshkent: Fan nashriyoti.
- 5.Mahmud Koshg'ariy. "Devonu lug'otit turk". Toshkent: Fan nashriyoti.
- 6.Yusuf Xos Hojib. "Qutadg'u bilig". Toshkent.
- 7.Abdulla Avloniy. "Turkiy guliston yoxud axloq". Toshkent.
- 8.Abdurauf Fitrat. "Tilimiz". Toshkent.
- 9.Mahmudxo'ja Behbudiy. Tanlangan asarlar. Toshkent.
- 10.O'zbek tilining izohli lug'ati. 5 jildlik. Toshkent: "O'zbekiston milliy ensiklopediyasi" Davlat ilmiy nashriyoti.
- 11.O'zbek adabiy tili tarixi. Toshkent: O'zbekiston Milliy universiteti nashrlari.
- 12.Hozirgi o'zbek adabiy tili. Toshkent: Oliy ta'lim muassasalari uchun darslik.
- 13.O'zbek tili va adabiyoti jurnali. Toshkent.
- 14.O'zbekiston Respublikasi Prezidenti asarlari va nutqlari. Toshkent.
- 15.Til va jamiyat: zamonaviy til siyosati va taraqqiyot masalalari. Ilmiy maqolalar to'plami.

